

3. Рівчаченко, Станіслав Вікторович. "Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів як спосіб протидії корупції." (2017).

4. Семенюк, ІВАН ЯРОСЛАВОВИЧ. "Моральні засади діяльності інституту адвокатури: теоретико-правовий аспект." Львівська політехніка, Львів (2016).

Одержано: 12.09. 2022

Оксана Олександрівна ШЕВЧЕНКО,

ад'юнкт відділу організації освітньо-наукової підготовки

Харківського національного університету внутрішніх справ

ІНСТИТУТ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЯК ОСНОВНИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВИЛ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

На сьогоднішній день інститут дисциплінарної відповідальності як основний механізм забезпечення дотримання правил етичної поведінки в діяльності поліцейського характеризується високим антикорупційним потенціалом, оскільки дає можливість не лише швидко та ефективно реагувати на факти порушень вимог антикорупційного законодавства, стимулюючи доброчесних осіб до належного виконання своїх обов'язків та дотримання правил етичної поведінки, а й усувати від виконання функцій за відповідною займаною посадою в системі органів Національної поліції, які грубо або систематично порушують свої обов'язки, приймають упереджені адміністративні рішення або використовують надані їм повноваження у власних інтересах [1].

Як звертається увага, в Україні поки не вдалося повною мірою реалізувати потенціал цього інституту, оскільки значна частина публічних службовців, що порушують вимоги антикорупційного законодавства, уникають дисциплінарної відповідальності, користуючись недосконалістю норм, якими визначаються підстави та процедура притягнення до такої відповідальності, їх неузгодженість з відповідними положеннями антикорупційного законодавства та відвертим потуранням з боку керівництва [1].

Доречно відмітити, що в антикорупційною стратегією на 2022-2025 року зазначається, про відсутність ефективної моделі призначення на посади, оплати праці, просування по службі та розгляду дисциплінарних скарг у системі Національної поліції. З цієї метою постає необхідними здійснювати заходи спрямовані на: організацію роботи постійно діючих поліцейських комісій, створених у системі Національної поліції, вжиття комплексу організаційних та практичних заходів щодо удосконалення їх діяльності; аналіз практики застосування норм Дисциплінарного статуту Національної поліції та здійснення нормотворчої діяльності; впровадження

системи оцінки ефективності роботи працівників Національної поліції, а також електронної системи управління персоналом [2].

Зазначимо, що реалізація ефективної системи управління персоналом в Національній поліції є складовою механізму мінімізації корупційних ризиків в діяльності Національної поліції. Ефективна система управління персоналом в Національній поліції та інших установах, які відповідають за охорону правопорядку, стосується підбору кадрів, навчальної підготовки, підвищення кваліфікації, в тому числі з розширенням можливостей жінок брати участь в конкурсах на заміщення вакантних посад у вищому керівництві та управлінському складі та з дотриманням принципів етики, дисципліни й сумлінності співробітників «Універсального поліцейського» [3].

На практиці існують випадки, коли порушення вимог антикорупційного законодавства не завжди розглядається як дисциплінарне правопорушення, а також частина суб'єктів, на яких поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції» [4], уникає дисциплінарних стягнень.

На сьогоднішній день, здійснено ряд законодавчих заходів спрямованих: 1) удосконалення положення законодавства, якими визначено підстави та процедуру притягнення суб'єктів, на яких поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції», до дисциплінарної відповідальності за порушення вимог антикорупційного законодавства, із запровадженням базових правил про те, що: а) грубе порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» є підставою для притягнення таких осіб до дисциплінарної відповідальності; б) окремою підставою для початку дисциплінарного провадження є факт набрання законної сили рішенням суду про притягнення такої особи до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією, або закриття провадження у справі про таке адміністративне правопорушення у зв'язку із закінченням строку накладення адміністративного стягнення чи у зв'язку із звільненням особи від адміністративної відповідальності через малозначність правопорушення; в) набрання законної сили вироком суду про притягнення такої особи до кримінальної відповідальності за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією кримінального правопорушення, а також набрання законної сили ухвалою суду про звільнення такої особи від кримінальної відповідальності є безумовною підставою для звільнення особи з посади; 2) за невиконання вимог законодавства щодо притягнення правопорушників до дисциплінарної відповідальності встановлено дисциплінарну та адміністративну відповідальність; 3) у Закону України «Про запобігання корупції» визначено такі основні засади притягнення до дисциплінарної відповідальності суб'єктів, на яких поширюється його дія: а) особа, яка грубо порушила вимоги Закону України «Про запобігання корупції», притягається до дисциплінарної відповідальності незалежно від того, чи встановлено за це правопорушення інший вид юридичної відповідальності, чи розглядається це правопорушення в межах кримінального, адміністративного чи цивільного судочинства, стадії розгляду та наявності кінцевого

рішення у таких справах; б) уніфіковано строки давності накладення дисциплінарних стягнень для різних категорій посадових осіб; 4) на законодавчому рівні встановлено, що суди, які розглянули справу про вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи справу про визнання необґрунтованими активів, зобов'язані надіслати копію рішення у справі, яке набрало законної сили, до органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи чи організації, у якому (якій) працює особа, стосовно якої така справа розглядалася [2].

В кінцевому підсумку, інститут дисциплінарної відповідальності становить собою основний дієвий механізм забезпечення дотримання правил етичної поведінки в діяльності поліцейського, спрямований на не допущення вчинення корупційних проявів в повсякденній діяльності та дотримання режиму законності та дисципліни.

Список бібліографічних посилань

1. Про засади державної антикорупційної політики на 2020–2024 роки : пояснювальна записка до проекту Закону України від 21.09.2020 № 4135. URL : <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/283787>.
2. Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки : Закон України від 20.06.2022 № 2322-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/2322-20>.
3. Додаткова Угода № 1 між Урядом України та Європейською Комісією, що діє від імені Європейського Союзу, про внесення змін до Угоди про фінансування програми «Підтримка реформ з розвитку верховенства права в Україні (ПРАВО)» (ENI/2016/039-835 & ENI/2020/042-827) : Міжнародний документ від 02.09.2020, 18.06.2020. URL : https://zakon.rada.gov.ua/go/984_015-20.
4. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/1700-18>.

Одержано: 12.09.2022

Юлія Дмитрівна ШЕЛЕСТ,

курсантка групи Ф1-304

Харківського національного університету внутрішніх справ;

Віталій Олегович НАЙДА,

дознавач сектору дізнання Харківського районного управління поліції № 2

КОРУПЦІЙНІ ТА ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕННЯ: ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ, РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Корупція впливає на безліч соціальних факторів, являє собою протиправну поведінку абсолютно різних за своїм становищем суб'єктів в різних